

עמ"ת 49951/10/21 - מדינת ישראל נגד יוסף מחאמיד

בית המשפט המחוזי בנצרת

עמ"ת 49951-10-21 מדינת ישראל נ' מחאמיד (עציר)
תיק חיצוני: 502655/2021

בפני
עוררת
נגד
משיב
כבוד השופטת רננה גלפז מוקדי
מדינת ישראל
יוסף מחאמיד (עציר)

החלטה

לפני ערר על החלטת בית משפט השלום (כב' השופט ר. עומרי) אשר הורה על שחרורו של המשיב למעצר בית.

רקע

1. כתב האישום, אשר הוגש נגד המשיב ביום 25.7.21, מייחס לו עבירות של נהיגה בזמן פסילה- פסילת בית משפט, עבירה לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה (נוסח חדש) תשכ"א - 1961 (להלן: "**פקודת התעבורה**"), נהיגה ברכב ללא ביטוח לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי (נוסח חדש) תש"ל - 1970, נהיגת רכב בהיות הנהג שיכור (אוויר נשוף) לפי סעיף 39 לפקודת התעבורה ועבירה של נהיגה ללא רשיון נהיגה (מעולם לא הוציא) לפי סעיף 10(א) לפקודת התעבורה.

לפי עובדות כתב האישום, בתאריך 15.6.17 נפסל המשיב על ידי בית המשפט, מלהחזיק או לקבל רשיון נהיגה למשך 36 חודשים. בתאריך 22.7.21 נהג המשיב ברכב כשהוא שיכור, כך על פי בדיקה שנערכה לו, כשהוא בפסילה ביועין, כאשר הוא אינו מורשה כלל לנהיגה וללא פוליסת ביטוח בת תוקף.

2. המשיב נעצר ובדין ביום 27.7.21 הוצגה חלופה למעצרו, בביתו, תחת פיקוח אחיו ובן דודו בן ה- 21 של המשיב. ביום 29.7.21 ניתנה החלטת בית המשפט ולפיה, לאחר שנחשף לעברו הפלילי של המשיב אשר לא הוצג במלואו קודם לכן, הורה בית המשפט קמא (כב' השופטת ג. עספור שאהין) למאשימה להגיש את כל כתבי האישום ופסקי הדין מבתי המשפט לתעבורה כמפורט בהחלטה. במקביל, לאור בקשת המשיב, הוא הופנה למנהלת הפיקוח האלקטרוני לצורך קבלת חוות דעת ביחס לשאלת התאמת מקום החלופה המוצע לפיקוח אלקטרוני.

3. ביום 5.8.21 לאחר שהתקבלה חוות דעת מנהלת הפיקוח אשר מצאה את המקום מתאים לפיקוח אלקטרוני,

ניתנה החלטת בית המשפט קמא (כב' השופטת ג. עספור שאהין) אשר הורתה על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני.

עיון בהחלטת בית המשפט קמא מלמד כי בית המשפט נתן משקל לעברו התעבורתי של המשיב, אשר כזכור, מעולם לא הוציא רשיון נהיגה וכפי שציין בית המשפט קמא, בעברו לכל הפחות שתי הרשעות קודמות בגין נהיגה ללא רשיון נהיגה, האחת משנת 2014, השניה משנת 2017, אולם מגזר הדין בהרשעה המוקדמת יותר עולה כי ברקע כהרשעה קודמת, כלומר שלישית, בעבירה דומה.

בנוסף, עברו הפלילי כולל ארבע הרשעות קודמות, בגין עבירות של איומים, הפרת הוראה חוקית ותקיפה הגורמת חבלה של ממש (בן זוג) בגינה אף ריצה עונש של מאסר בפועל לתקופה של 20 חודשים, והרשעה קודמת משנת 2010 בגין עבירות דומות לרבות הפרת הוראה חוקית בגינה אף ריצה תקופת מאסר בפועל של 22 חודשים.

בית המשפט קמא ציין כי לאור הלכות בית המשפט העליון בסוגיית המעצר בתיקי תעבורה במקרים חריגים, המאסרים הארוכים שריצה המשיב, בין היתר בגין עבירות של הפרת הוראה חוקית והמשמעות שיש לתת לעניין זה כאשר בוחנים את מידת האמון שיש לתת במשיב ובנסיבות המקרה כאן, אין מקום להסתפק בשחרור לחלופת מעצר, אך ניתן להורות על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

בית המשפט קמא ציין כי התרשם באופן חיובי מן המפקחים אשר הוצעו וכי שניהם יחד יכולים לאיין את מסוכנות המשיב. עוד ציין בית המשפט קמא את מידת האמון הבינונית שהוא נותן במשיב לאור עברו הפלילי וסוג העבירות בהן הורשע ונוכח העובדה כי המדובר, לכל הפחות, בעבירה שלישית של נהיגה ללא רשיון, כאשר הפעם משולבות עבירות חמורות נוספות.

החלטת בית המשפט קמא על מעצר בפיקוח אלקטרוני ניתנה בלא שהוגש תסקיר שירות מבחן ובית המשפט נימק החלטתו זו בפרק הזמן הממושך הצפוי עד שיתקבל התסקיר ובנסיבות התקופה שבה נדון עניינו של המשיב.

4. ביום 30.9.21 הוגשה לבית המשפט קמא הודעה על החלטת ממונה על הפסקת הפיקוח האלקטרוני ובקשה דחופה לקביעת דיון, זאת על רקע ביצוע עבירה נוספת בתקופת הפיקוח. קדם להגשת ההודעה שימוע שנערך למשיב בעקבות הזמנתו לחקירה בחשד לתקיפת סתם (בת זוג) והיזק לרכוש מיום 28.9.21. מתיעוד השימוע עולה כי המשיב נחקר והורחק בהחלטת קצין למשך 15 ימים מביתו, בו מתגוררת גם בת הזוג. המשיב טען במסגרת השימוע כי לא היתה הצדקה להרחקתו, כי בינו לבין אשתו יש יחסים טובים ואהבה.

בעקבות כך התקיימו בבית המשפט קמא מספר דיונים, בהם, בין היתר, נטען מפי המשיב כי לא היה מקום להרחקתו ולא היה מקום להפסקת הפיקוח. מצד המאשימה נטען כי יש צורך בתסקיר מעצר לאור שינוי הנסיבות.

יצוין כי עיון בחומר החקירה הנוגע לתלונה האמורה מלמד לכאורה על אירוע שבו כאשר המשיב היה תחת השפעת משקאות משכרים, בשעת לילה מאוחרת, הוא קילל, צעק והשליך בקבוקי זכוכית מקומה רביעית, עד כדי שאשתו נאלצה לצאת מן הבית.

5. הדיון נדחה מעת לעת, לבקשת ב"כ המשיב עד שיחלפו 15 הימים בהם הורחק מביתו על פי החלטת קצין משטרה. בסופו של דבר, התקיים הדיון בעניינו ביום 12.10.21. במועד זה הוגשה גם חוות דעת מנהלת הפיקוח ממנה עולה כי ניתן להמשיך ולפקח על המשיב בביתו, בו שהה קודם למעצרו. לאחר שבית המשפט עיין בחומרי חקירה המלמדים על קיומו של חשד לביצוע עבירות של תקיפה סתם של אשתו של המשיב והיזק לרכוש, אותן ביצע לכאורה במקום המעצר שבו שהה המשיב בפיקוח אלקטרוני, קבע בית המשפט קמא כי אין מקום להורות על מעצרו בפיקוח אלקטרוני באותו המקום.

לפיכך, סיכם כי המשיב יוכל להציע בפני בית המשפט חלופה אחרת.

בהתאם לכך, הציע המשיב חלופה אחרת, בבית דודו בג'סר-א-זרקא.

6. בתאריך 18.10.21 התקיים דיון נוסף, לקראתו הוגשה חוות דעת מנהלת הפיקוח לפיה לא ניתן לקיים פיקוח אלקטרוני בחלופה אשר הוצעה בכפר ג'סר-א-זרקא. במועד זה גם התייצבה אשתו של המשיב וטענה בפני בית המשפט כי המשיב אדם טוב ואינו מרביץ. ב"כ המשיב הציע, שוב, להחזיר את המשיב לביתו באום-אל-פחם, היכן שהוחזק בפיקוח האלקטרוני עד להפסקתו, לחילופין הציע מעצר בית ללא פיקוח בג'סר-א-זרקא.

הדיון נדחה ליום 20.10.21.

במועד זה נשמעו המפקחים המוצעים ובית המשפט הורה על שחרורו של המשיב למעצר בית.

בית המשפט קמא ציין כי כמצוות סעיף 21(ב) לחוק המעצרים, עליו לבחון האם ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופה שפגיעתה בחירות הנאשם הינה פחותה ועוד הזכיר, כי בהתאם להלכות בית המשפט העליון, מעצרו של אדם בתיקי תעבורה ייעשה רק במקרים חריגים כאשר הכלל הוא שבמידה וקיימת חלופה ראויה, יש לשחרר אותה חלופה.

בית המשפט ציין כי חלפו שלושה חודשים מאז מעצרו של המשיב, כי מקום החלופה מרוחק ממקום מגורי אשתו של המשיב (הגם שעניין זה אינו נוגע במישרין למסוכנות הנשקפת מביצוע העבירות בתיק זה) וכי הערבים הותירו עליו רושם חיובי. בית המשפט קמא ציין כי אכן בהחלטה מיום 5.8.21 השופטת עספור שאהין לא הסתפקה בשחרור למעצר בית, אולם לשיטת בית המשפט קמא, דובר על ערבים אחרים. בית המשפט סבר כי משעה שחלפו שלושה חודשים מיום מעצרו של המשיב והוצגה חלופה אחרת שהיא ראויה, ניתן להסתפק בה והורה, כאמור, על מעצר בית.

טענות העוררת

7. העוררת טוענת כי לא היה מקום ליתן אמון במשיב ולשחררו למעצר בית מלא, לאחר שהמשיב הוכיח בהתנהגותו כי הוא עבריין מועד אשר בז להחלטות בית המשפט והפר תנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני בכך שביצע עבירה פלילית בעודו נתון במעצר. יש בכך כדי להעיד כי לא ניתן לאיין את מסוכנותו וכי פיקוח אנושי בוודאי לא ירתיע אותו, כאשר אין זו הפעם הראשונה בה הוא משתמש באלימות פיזית כלפי בת זוג.

8. העוררת הוסיפה וטענה כי אחד המשמורנים, חסן עמאש, בעצמו ביצע עבירת אלימות ולכן אין לסמוך עליו כי

ימנע מן המשיב ביצוע עבירות. כמו כן, בעברו גם הרשעה בגין נהיגה בשכרות והדבר מצביע על מסוכנות גם בפן התעבורתי. אשר למשמור הנוסף, חסאן עמאש, הרי שהוא בנו החורג של המשיב, בן 19 בלבד, אשר גם לחובתו עבר תעבורתי הכולל פסילת רשיון נהיגה והוא כלל אינו יכול לשמש דמות סמכותית כלפי המשיב.

9. העוררת הפנתה להחלטת בית המשפט קמא מיום 5.8.21 אשר קבעה כי לא ניתן ליתן אמון במשיב בלא פיקוח אלקטרוני וטענה כי אם פיקוח אלקטרוני ושני מפקחים לא הצליחו למנוע מן המשיב לבצע עבירות, לא ברור כיצד יוכלו שני מפקחים בעלי עבר תעבורתי ופלילי למנוע זאת ממנו בתנאי מעצר בית בלבד.

טענות המשיב

10. ב"כ המשיב טען כי לא היתה כל מניעה להחזיר את המשיב למקום הפיקוח לאחר שתמו 15 הימים בהם הורחק משם. הוא הפנה לדברי אשת המשיב בפני בית המשפט קמא, אשר טענה כי היא אינה חשופה לפגיעה מצידו וכי לא התלוננה בעצמה על דבר.

לטענת ב"כ המשיב, התלונה אשר הוגשה על ידי אחיו של המשיב, אין לה בסיס ועל כן גם שוחרר המשיב ולא נעצר ולטענתו, גם לא יוגש כתב אישום כנגדו. בנסיבות שנוצרו, אין למשיב אפשרות להציע מקום אחר המאפשר פיקוח אלקטרוני ולכן, בצדק איזן בית המשפט קמא והסתפק במעצר בית מלא. ה

11. ב"כ המשיב ציין כי במקרים דומים, בתי המשפט כלל לא מורים על מעצר בפיקוח אלקטרוני אלא על שחרור בתנאים ועל כן, אין בהחלטה קמא חריגה וממילא ניתן היה, מראש, להסתפק במעצר בית.

דין ומסקנות

12. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, בחנתי את התיק קמא ואת תיק החקירה שהוגש לעיוני, הגעתי למסקנה כי דין הערר להתקבל.

13. כאמור, בתאריך 5.8.21 הורה בית המשפט קמא על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני. אחר שנשלמו ההכנות, הועבר המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני בתאריך 9.8.21. החלטה זו עומדת בעינה, לא הוגש עליה ערר ובהתאם להחלטה זו, לאור המסוכנות הנשקפת מצד העורר, בין היתר לאור עברו הכולל לפחות 2 הרשעות קודמות בעבירות זהות, ובנסיבות העבירות המיוחסות כעת, שהן חמורות מבמקרים הקודמים, לא ניתן להסתפק במעצר בית.

14. סעיף 52 לחוק המעצרים קובע שלוש עילות, שבהתקיימן רשאי בית המשפט לעיין מחדש בהחלטות הנוגעות למעצרו של נאשם, או לשחררו בתנאים מגבילים. האחת, גילוי עובדות חדשות, השניה שינוי נסיבות והשלישית חלוף זמן ניכר ממתן ההחלטה בנושא המעצר או השחרור לחלופה ועד למועד הגשת הבקשה.

בענייננו, לא נטען לגילוי עובדות חדשות או לשינוי נסיבות, אלא רק צוין על ידי בית המשפט קמא, כי חלפו שלושה חודשים מאז מעצרו של המשיב.

לענין זה יש לומר, המשיב הועבר למעצר בפיקוח אלקטרוני רק בתאריך 9.8.21 ואילו כבר ביום 29.9.21 אירע האירוע בגינו הוגשה התלונה כנגדו, אשר בעקבותיה הופסק המעצר בפיקוח.

דהיינו, לא חלף חודש ומחצה ממועד בו הועבר המשיב למעצר בפיקוח אלקטרוני, בהתאם להחלטה מיום 5.8.21, ועד אשר הוגשה נגדו התלונה.

איני סבורה, ככל שננקוט בפרשנות גמישה, כי ניתן לומר שחלוף חודש ומחצה מקיים את העילה של "חלוף זמן ניכר".

מכאן, לו היה פונה המשיב בבקשה לעיון חוזר, סתם כך, ואם לא היה מסתבך בחשד לביצוע עבירה כמו בענייננו, אזי לא היה מקום לקיים דיון בבקשה לעיון חוזר.

15. ואולם בענייננו אין המדובר בבקשה לעיון חוזר, אלא בבקשה אשר באה לעולם לאחר שנגד המשיב הוגשה תלונה על עבירה שביצע לכאורה בהיותו במעצר בפיקוח אלקטרוני ולא ניתן להתעלם מאירוע זה כאשר באים לבחון את עניינו של המשיב, שכן יש לו לאירוע השלכות על מידת האמון אשר יש לתת במשיב ועל כך בהמשך.

16. בפני בית המשפט קמא הוצגה עמדת העוררת למעצר עד תום ההליכים או לחילופין בחינת עניינו של המשיב על ידי שירות המבחן ובמידת האפשר איתור מקום מעצר מפוקח ואילו מנגד, טען המשיב כי יש להחזירו לביתו למעצר בפיקוח אלקטרוני, לאחר שתמו 15 ימי ההרחקה, או לחילופין לשחררו למעצר בית במקום אחר.

17. מסכימה אני עם בית המשפט קמא כי אין מקום להחזיר את המשיב למקום הפיקוח, אשר בו, על פי החשד, ביצע עבירה נוספת. גם אם אשת המשיב התייצבה ואמרה את הדברים בפני בית המשפט, אזי הדברים שעולים בחומר הראיות בעניין זה אינם מתיישבים עם השבתו של המשיב לאותו מקום.

18. טוען המשיב כי אין בידיו להציע מקום אחר הניתן לפיקוח. האם בנסיבות אלו, ניתן להסתפק במעצר בית? לשאלה זו יש להשיב בשלילה ובנקודה זו, טעה בית המשפט קמא.

ראשית, פרק הזמן הקצר שבו היה המשיב במעצר בפיקוח אלקטרוני ועד למועד שבו התרחש האירוע מושא התלונה, אשר הביא להפסקת המעצר המפוקח ולהעברתו למעצר מאחורי סורג ובריח, מצביע על מסוכנות מצד המשיב. המשיב, אשר הוחזק במעצר בפיקוח אלקטרוני לא הורתע מן המגבלות, כך עולה מהשתלשלות האירועים. לא ניתן לראות בפרק הזמן הקצר אשר בו גם הוגשה התלונה, ככזה המצדיק שקילה חוזרת של ההחלטה מיום 5.8.21 ושינוי תנאי המעצר המפוקח. מכאן, לא היה מקום לבטל בחלוף חודש ומחצה את ההחלטה אשר בה נקבע מעצר בפיקוח אלקטרוני.

מעבר לכך, הדבר לא צוין בערכאה קמא, אולם האירוע הנטען קרה שעה שהמשיב שרוי בגילופין, בדיוק באותו מצב שבו גם נהג בפסילה, ללא רשיון וללא ביטוח, בתיק שבו עסקין. עניין זה הוא בעל חשיבות של ממש ומצביע על מסוכנות המשיב, על הקושי לתת בו אמון ועל האתגר הניצב בפני מפקחיו בהצבת הגבולות.

אשר למפקחים, לא מצאתי בסיס לקביעה כי המדובר במפקחים טובים, כאלו אשר יכולים להציב גבולות למשיב גם בלא פיקוח אלקטרוני. עיון בחקירות המפקחים בפני בית המשפט קמא מלמד כי המפקח האחד, גיסו של המשיב, חסן עמאש, לא ידע בגין מה עצור המשיב וגם לא ידע לומר מדוע הופסק המעצר בפיקוח אלקטרוני. תלוי ועומד כנגדו תיק אלימות שעניינו חומר נפץ מחודש יולי 2021, אולם כאשר נשאל האם נחקר במשטרה טען כי נחקר "לפני שנה שנתיים" ורק לאחר שעומת עם קיומו של תיק זה, אישר כי אכן נחקר בנושא. בנוסף, אדם זה הורשע בחודש מרץ 21 בעבירה של נהיגה בשכרות.

המפקח השני, חסאן עמאש, הוא צעיר בן 19, בנה של אשת המשיב, כאשר גם רשיונו שלו נפסל ומעבר לכך, לא ברור כיצד נוצר הרושם כי נער בן 19 יוכל להציב גבולות למשיב, אשר כאמור, התנהגותו מצביעה על קושי של ממש בהצבת גבולות.

לאור האמור, אני סבורה כי בית המשפט קמא שגה שעה שנתן אמון במפקחים הללו, קל וחומר כאשר קבע כי ניתן לוותר על הפיקוח אלקטרוני.

בית המשפט קמא הסביר בהחלטתו את סטייתו מהחלטת בית המשפט מיום 5.8.21 בכך שהערבים אשר עמדו בפני כב' השופטת עספור בעת מתן החלטתה מיום 5.8.21 "נמצאו לא מתאימים", אולם עיון בהחלטה האמורה מלמד כי הושפטה עספור דווקא ציינה כי המדובר במפקחים "שעשו רושם חיובי על בית המשפט" וממילא, ספק אם היתה מורה על מינויים למפקחים אם לא היו נמצאים מתאימים.

מכאן, לא היה מקום ליתן אמון במפקחים ולא היה מקום להסיר את הפיקוח האלקטרוני אשר הוטל במסגרת החלטת בית המשפט הקודמת מיום 5.8.21.

19. האיזון אשר קבע בית המשפט קמא ביום 5.8.21 אשר הוביל להחלטה על מעצר בפיקוח אלקטרוני, לא רק שלא השתנה לטובת המשיב, אלא שהוא הוסט לחובתו.

האירוע בתאריך 29.9.21 כאשר המשיב שיכור ומבצע, לכאורה, עבירות נוספות בעת שהוא שוהה במעצר בפיקוח אלקטרוני, רק מחזק עוד יותר את המסקנה כי קשה לתת אמון במשיב.

מכאן, לא היה מקום להסתפק בשחרור בתנאים בעניינו של המשיב וגם חלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני מחייבת פיקוח אנושי ראוי והדוק - מה שאין למצוא במפקחים הנוכחיים.

על יסוד הנימוקים האמורים, אני סבורה כי נפלה שגגה תחת ידי בית המשפט קמא וכי לא היה מקום לשחרור המשיב למעצר בית.

לפיכך, אני מורה על קבלת הערר ועל מעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

כמובן שככל שיהיה בידי המשיב להציע חלופה של מעצר בפיקוח אלקטרוני בפיקוח אנושי ראוי, הוא יוכל לפנות לבית המשפט קמא בבקשה מתאימה ומשעה שבעניינו של המשיב גם לא נערך תסקיר מעצר עד היום, נדמה כי

הדבר יוכל לסייע בבחינת חלופה עתידית, ודאי כשמדובר במעצר בפיקוח אלקטרוני אשר מחייב עריכת תסקיר.

בהתאם לבקשת הצדדים, ההחלטה ניתנת כעת והיא תועבר אליהם על ידי המזכירות.

ניתנה היום, ט"ו חשוון תשפ"ב, 21 אוקטובר 2021, בהעדר
הצדדים.